

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ അരൺധകാണഡേ

॥ ചതുഃസപ്തതിതമഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

|| ചതുഃസപ്തതിതമഃ സർഗഃ ||

ശ്രീരാമലക്ഷ്മണാഭ്യാം പമ്പാതടേ മതംഗവനേ ശബർയാ ആശ്രമം
ഗത്യാ തന്യാഃ സത്കാരസ്യ ഗ്രഹണം തയാ സഹ മതംഗവനസ്യ
നിരീക്ഷണം ശബർയാ സ്വശരീരസ്യാഹുതിം ദത്ത്യാ തതോ ദിവ്യധാമ്നി
ഗമനം

തൗ കബന്ധേന തം മാർഗം
പമ്പായാ ദർശിതം വനേ |
ആതസ്ഥതുർദിശം ഗൃഹ്യ
പ്രതീചീം ന്യവരാത്മജൗ ||3.74.1 ||

തൗ ശൈലേഷ്വാചിതാനേകാൻ
ക്ഷൗദ്രപുഷ്പഫലദ്രുമാൻ |
വീക്ഷന്തൗ ജഗമതുർദ്രഷ്ടും
സുഗ്രീവം രാമലക്ഷ്മണൗ ||3.74.2 ||

കൃത്യാ തൗ ശൈലപൃഷ്ഠേ തൗ
തൗ വാസം രഘുനന്ദനൗ |
പമ്പായാഃ പശ്ചിമം തീരം
രാഘവാവുപതസ്ഥതഃ ||3.74.3 ||

തൗ പുഷ്കരിൺയാഃ പമ്പായാ -
സ്തീരമാസാദ്യ പശ്ചിമം |

അപശ്യതാം തതസ്ത്രേ
ശബരയാ രമ്യമാശ്രമം || 3.74.4 ||

തൗ തമാശ്രമമാസാദ്യ
ദ്രുമൈർബഹുഭിരാവൃതം |
സുരമ്യഭിവിക്ഷന്തൗ
ശബരീമദ്യുപേയതുഃ || 3.74.5 ||

തൗ ദൃഷ്ട്വാ തു തദാ സിദ്ധാ
സമുത്ഥായ കൃതാഞ്ജലിഃ |
പാദൗ ജഗ്രാഹ രാമസ്യ
ലക്ഷ്മണസ്യ ച ധീമതഃ || 3.74.6 ||

പാദ്യമാചമനീയം ച
സർവം പ്രാദാദ് യഥാവിധി |
താമുവാച തതോ രാമഃ
ശ്രമണീം ധർമസംസ്ഥിതാം || 3.74.7 ||

കച്ചിന്തേ നിർജ്ജിതാ വിഘ്നാഃ
കച്ചിന്തേ വർധതേ തപഃ |
കച്ചിന്തേ നിയതഃ കോപ
ആഹാരശ്ച തപോധനേ || 3.74.8 ||

കച്ചിന്തേ നിയമാഃ പ്രാപ്താഃ
കച്ചിന്തേ മനസഃ സുഖം |
കച്ചിന്തേ ഗുരുശുശ്രൂഷാ
സഫലാ ചാരുഭാഷിണി || 3.74.9 ||

രാമേണ താപസീ പൃഷ്ട്വാ
സാ സിദ്ധാ സിദ്ധസമ്മതാ |

ശശംസ ശബരീ വൃദ്ധാ
രാമായ പ്രത്യവസ്ഥിതാ ||3.74.10 ||

അദ്യ പ്രാപ്താ തപഃസിദ്ധി -
സ്തവ സന്ദർശനാൻമയാ |
അദ്യ മേ സഫലം ജൻമ
ഗുരവശ്ച സുപൂജിതാഃ ||3.74.11 ||

അദ്യ മേ സഫലം തപ്തം
സ്വർഗശ്ചൈവ ഭവിഷ്യതി |
ത്വയി ദേവവരേ രാമ
പൂജിതേ പുരുഷർഷഭ ||3.74.12 ||

തവാഹം ചക്ഷുഷാ സൗമ്യ
പൂതാ സൗമ്യേന മാനദ |
ഗമിഷ്യാമ്യക്ഷയാൻലോകാം -
സ്ത്യത്പ്രസാദാദരിന്ദമ ||3.74.13 ||

ചിത്രകൂടം ത്വയി പ്രാപ്തേ
വിമാനൈരതുലപ്രഭൈഃ |
ഇതസ്തേ ദിവമാരുഢാ
യാനഹം പര്യചാരിഷം ||3.74.14 ||

തൈശ്ചാഹമുക്താ ധർമജ്ഞൈ -
ർമഹാദാഗൈർമഹർഷിഭിഃ |
ആഗമിഷ്യതി തേ രാമഃ
സുപുൺയമിമമാശ്രമം ||3.74.15 ||

സ തേ പ്രതിഗ്രഹീതവ്യഃ
സൗമിത്രിസഹിതോത്രിമിഃ |

തം ച ദൃഷ്ട്യാ വരാൻഠലോകാ -
നക്ഷയാംസ്ത്വം ഗമിഷ്യസി ||3.74.16 ||

ഏവമുക്താ മഹാഭാഗൈ -
സ്തദാഹം പുരുഷർഷഭ |
മയാ തു സഞ്ചിതം വന്ധം
വിവിധം പുരുഷർഷഭ ||3.74.17 ||

തവാർഥേ പുരുഷവ്യാഘ്ര
പമ്പായാസ്തീരസംഭവം |
ഏവമുക്തഃ സ ധർമാത്മാ
ശബരയാ ശബരീമിദം ||3.74.18 ||

രാഘവഃ പ്രാഹ വിജ്ഞാനേ
താം നിത്യമബഹിഷ്കൃതാം |
ദനോഃ സകാശാത് തത്തേന
പ്രഭാവം തേ മഹാത്മനാം ||3.74.19 ||

ശ്രുതം പ്രത്യക്ഷമിച്ഛാമി
സന്ദ്രഷ്ടും യദി മന്യസേ |
ഏതത്തു വചനം ശ്രുത്വാ
രാമവക്ത്രവിനിഃസൃതം ||3.74.20 ||

ശബരീ ദർശയാമാസ
താവുഭൗ തദ്വനം മഹത് |
പശ്യ മേഘഘനപ്രഖ്യം
മൃഗപക്ഷിസമാകുലം ||3.74.21 ||

മതംഗവനമിത്യേവ
വിശ്രുതം രഘുനന്ദന |

ഇഹ തേ ഭാവിതാത്മാനോ
 ഗുരവോ മേ മഹാദ്യുതേ |
 ജുഹവാഞ്ചക്രിരേ നീഡം
 മന്ത്രവൻമന്ത്രപൂജിതം ||3.74.22 ||

ഇയം പ്രത്യക്സ്ഥലീ വേദീ
 യത്ര തേ മേ സുസത്കൃതാഃ |
 പുഷ്പോപഹാരം കുർവന്തി
 ശ്രമാദ്യുദ്യേപിഭിഃ കരൈഃ ||3.74.23 ||

തേഷാം തപഃപ്രഭാവേണ
 പശ്യാദ്യാപി രഘുത്തമ |
 ദ്യാതയന്തീ ദിശഃ സർവാഃ
 ശ്രിയാ വേദ്യതുലപ്രഭാ ||3.74.24 ||

അശക്നുവദ്ഭിസ്സൈർഗന്തു -
 മൂപവാസശ്രമാലസൈഃ |
 ചിന്തിതേനാഗതാൻ പശ്യ
 സമേതാൻ സപ്ത സാഗരാൻ ||3.74.25 ||

കൃതാഭിഷേകൈസ്സൈർന്യസ്താ
 വൽകലാഃ പാദപേഷ്ഠിഹ |
 അദ്യാപി ന വിശുഷ്യന്തി
 പ്രദേശേ രഘുനന്ദന ||3.74.26 ||

ദേവകാർയാണി കുർവദ്ഭി -
 ര്യാനീമാനി കൃതാനി വൈ |
 പുഷ്പൈഃ കുവലയൈഃ സാർധം
 ജ്ഞാനത്വം ന തു യാന്തി വൈ ||3.74.27 ||

കൃത്സ്നം വനമിദം ദൃഷ്ടം
 ശ്രോതവ്യം ച ശ്രുതം ത്വയാ |
 തദിച്ഛാമ്യഭ്യനുജ്ഞാതാ
 ത്യക്ഷ്യാമ്യേതത് കലേവരം ||3.74.28 ||

തേഷാമിച്ഛാമ്യഹം ഗന്തും
 സമീപം ദാവിതാത്മനാം |
 മൂനീനാമാശ്രമോ യേഷാ -
 മഹം ച പരിചാരിണീ ||3.74.29 ||

ധർമിഷ്ടം തു വചഃ ശ്രുത്വാ
 രാഘവഃ സഹലക്ഷ്മണഃ |
 പ്രഹർഷമതുലം ലേഭേ
 ആശ്ചര്യമിതി ചാബ്രവീത് ||3.74.30 ||

താമുവാച തതോ രാമഃ
 ശബരീം സംശിതവ്രതാം |
 അർചിത്യോഹം ത്വയാ ഭദ്രേ
 ഗച്ഛ കാമം യഥാസുഖം ||3.74.31 ||

ഇത്യേവമുക്താ ജടിലാ
 ചീരകൃഷ്ണാജിനാംബരാ |
 അനുജ്ഞാതാ തു രാമേണ
 ഹുത്വാഽത്മാനം ഹുതാശനേ ||3.74.32 ||

ജ്വലത്പാവകസങ്കാശാ
 സ്വർഗമേവ ജഗാമ ഹ |
 ദിവ്യാഭരണസംയുക്താ
 ദിവ്യമാൽയാനുലേപനാ ||3.74.33 ||

ദിവ്യാംബരധരാ തത്ര
ബഭൂവ പ്രിയദർശനാ |
വീരാജയന്തി തം ദേശം
വിദ്യുത്സൗഭാമനീ യഥാ ||3.74.34 ||

യത്ര തേ സുകൃതാത്മാനോ
വിഹരന്തി മഹർഷയഃ |
തത് പുൺയം ശബരീ സ്ഥാനം
ജഗാമാത്മസമാധിനാ ||3.74.35 ||

|| ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ
അരൺയകാണഡേ ചതുഃസപ്തതിതമഃ സർഗഃ ||